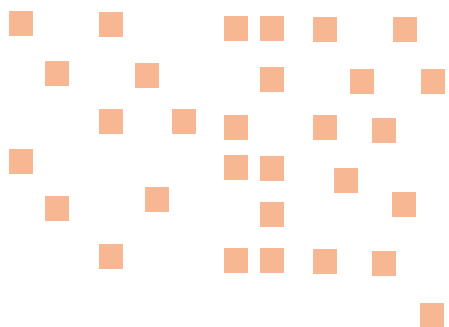

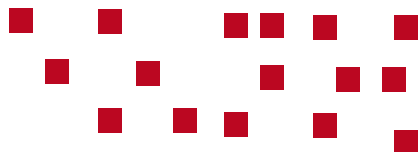
MOŁDAWIA

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej

DPU-WIKP-424/424/2025
23.07.2025

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Mołdawii, z uwzględnieniem sytuacji w Naddniestrzu.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

Ludność: ponad 3,5 mln (dane z 2025 r.)

Skład etniczny: Mołdawianie – 75,1%, Rumuni – 7%, Ukraińcy – 6,6%, Gagauzi – 4,6%, Rosjanie – 4,1%, Bułgarzy – 1,9%, inni 0,8%.

Skład religijny: Prawosławni 90,1%, inni chrześcijanie 2,6%, inni 0,1%, agnostycy <0,1%, ateści 0,2%, nieokreśleni 6,9% (szac. 2014).^[1]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Duża część obecnego terytorium Mołdawii w 1812 r. stała się prowincją Imperium Rosyjskiego, a następnie w 1918 r., w wyniku I wojny światowej, zjednoczyła się z Rumunią. Terytorium to zostało następnie włączone do Związku Radzieckiego pod koniec II wojny światowej. W 1991 r. uzyskała niepodległość w wyniku rozpadu ZSRR. Zgodnie z zapisami obecnie obowiązującej Konstytucji Mołdawii z 1994 r., Mołdawia jest republiką parlamentarną.^[2]

Po rozpadzie ZSRR, w 1990 r. część wojsk radzieckich pozostała jednak na prawym brzegu rzeki Dniestr, a cały region, zwany **Naddniestrzem** nie uznał zwierzchnictwa władz w Kiszyniowie i ogłosił niepodległość, tworząc **Naddniestrzańską Republikę Mołdawską**, ze stolicą w Tyraspolu. Region ten posiada własną walutę, konstytucję, parlament, flagę i hymn. Otrzymuje wsparcie z Rosji, nie jest jednak uznawany przez społeczność międzynarodową za niepodległy organizm państwowy.^[3]

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Terytorium Republiki Mołdawii dzieli się na 32 rejony (nazwy pochodzą od miast-stolic), 3 wydzielone miasta (Kiszyniów, Bielce i Bendery), Terytorium Autonomiczne Gagauzji (Gagauzja). W strukturze terytorialno-administracyjnej znajdują się także 1682 mniejsze jednostki administracyjno-terytorialne: 13 gmin, 53 miasta, 41 osad typu miejskiego, 916 samodzielnych osad typu wiejskiego i 659 komun (jednoczące

¹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Moldova, 21.07.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

² CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Moldova, 21.07.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

³ BBC, Transnistria profile, 22.05.2023, <https://www.bbc.com/news/world-europe-18284837>

dwie lub więcej małych wiosek, które ze względu na swoją niedużą wielkość nie mogą posiadać samodzielnej administracji).^{[4][5]}

Mapa. Podział administracyjny Mołdawii^[6]

Formalnie status obszaru autonomicznego ma również separatystyczne Naddniestrze (Transnistria), czyli Naddniestrzańska Republika Mołdawska.^[7]

⁴ Biroul National de Statistică, Territorial statistics, National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova, http://statistica.gov.md/public/files/publicatii_electronice/Statistica_teritoriala/Statistica_teritoriala_2019.pdf

⁵ Moldova.md., Administrative-territorial organization of Moldova, Moldova.md. Republic Of Moldova Official Website, <https://moldova.md/en/content/administrative-territorial-organization-moldova>

⁶ Wikipedia, Administrative divisions of Moldova, 14.10.2014, CC BY-SA 4.0, https://en.wikipedia.org/wiki/Administrative_divisions_of_Moldova

⁷ Wikipedia, Naddniestrze, <https://pl.wikipedia.org/wiki/Naddniestrze>

STRUKTURA WŁADZY

Głowa państwa.

Mołdawia. Do 2016 r. prezydent Mołdawii był wybierany przez parlament, co 4 lata, maksymalnie na 2 kadencje. W marcu 2016 r. Trybunał Konstytucyjny Mołdawii uznał pośrednie wybory prezydenta za niezgodne z Konstytucją i wniósł poprawki do ustawodawstwa, zgodnie z którymi prezydent jest obecnie wybierany w wyborach bezpośrednich.^{[8][9]}

Ostatnie wybory prezydenckie odbyły się w dniu 20 października 2024 r. (druga tura wyborów miała miejsce 3 listopada). Zwyciężyła w nich **Maia SANDU** (funkcję prezydenta pełni od 2020 r.), która zdobyła 55,4% głosów, natomiast drugie miejsce zajął, kandydat prorosyjskich socjalistów, **Alexandr STOIANOGLO** (44,6% głosów).^{[10][11][12][13][14]}

Kolejne wybory prezydenckie przewidziane są na 2028 r.^[15]

Naddniestrze. Prezydentem ww. regionu jest Wadim Krasnoselski. Został on po raz pierwszy wybrany na prezydenta w grudniu 2016 r., a ponownie w grudniu 2021 r.^[16]

Rząd i premier.

Mołdawia. Władzę wykonawczą pełni Rada Ministrów kierowana przez premiera. Skład gabinetu proponowany jest przez premiera. Jest on zatwierdzany przez parlament i przed nim odpowiada.^[17]

Aktualnym premierem Mołdawii jest **Dorin RECEAN** (od 16 lutego 2023).^[18]

Naddniestrze. Aktualnie funkcję premiera Naddniestrza sprawuje Alexander Rozenberg.^[19]

⁸ Freedom House, Freedom in the World 2022 - Moldova, 24.02.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2068759.html>

⁹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Moldova, 21.07.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

¹⁰ Freedom House, Freedom in the World 2022 - Moldova, 24.02.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2068759.html>

¹¹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Moldova, 21.07.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

¹² Business Insider, Dokąd zmierza Mołdawia? Ambasador RP: to będzie bardzo ciekawy czas, 11.11.2024, <https://businessinsider.com.pl/wiadomosci/dokad-zmierza-moldawia-to-bedzie-bardzo-ciekawy-czas/82ynkjf>

¹³ Ośrodek Studiów Wschodnich, Wybory prezydenckie i referendum w Mołdawii: żółta kartka dla obozu prozachodniego, 21.10.2024, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-10-21/wybory-prezydenckie-i-referendum-w-moldawii-zolta-kartka-dla-obozu>

¹⁴ CoE-PACE (Council of Europe - Parliamentary Assembly), Observation of the presidential election (20 October and 3 November 2024) and constitutional referendum (20 October 2024) in the Republic of Moldova [Doc. 16074], 22.11.2024, <https://pace.coe.int/pdf/db048df33b1f7e4b4797113ef345473ad5d584a708c86297359a06447fdd501a?title=Doc.%2016074.pdf>

¹⁵ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Moldova, 21.07.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

¹⁶ BBC, Transnistria profile, 24.10.2024, <https://www.bbc.com/news/world-europe-18284837>

¹⁷ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Moldova, 21.07.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

¹⁸ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Moldova, 21.07.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

¹⁹ VOA, Premier of separatist Moldova region says gas cutoff shattered foreign trade, 13.01.2025, <https://www.voanews.com/a/premier-of-separatist-moldova-region-says-gas-cutoff-shattered-foreign-trade-/7935845.html>

Parlament i wybory parlamentarne.

Mołdawia. Władzę ustawodawczą w Mołdawii sprawuje jednoizbowy, wybierany na 4-letnią kadencję parlament, w którym zasiada 101 deputowanych.^{[20][21]}

Ostatnie wybory parlamentarne odbyły się w Mołdawii 11 lipca 2021 r. Największe poparcie uzyskała **Partia Działania i Solidarności (PAS)** Mai Sandu (52,8% głosów), na drugim miejscu (27,1% głosów) uplasował się prorosyjski blok złożony z **Partii Socjalistów Republiki Mołdawii (PSRM)**, związanej z byłym prezydentem Igiorem Dodonem oraz **Partii Komunistów Republiki Mołdawii (PCRM)**, pod przewodnictwem Vladimira Voronina. Trzecie miejsce (5,7% głosów) zajęła populistyczna partia **Șor**.^{[22][23]}

Kolejne wybory parlamentarne przewidziane są na wrzesień 2025 r.^[24]

Naddniestrze. Rada Najwyższa Naddniestrzańskiej Republiki Mołdawskiej jest jednoizbowym organem ustawodawczym. Składa się z 33 mandatów, z których wszystkie są wyznaczane przez okręgi jednomandatowe, a na ich czele stoi przewodniczący.^[25]

Ostatnie wybory parlamentarne w Naddniestrzu odbyły się dnia 29 listopada 2020 r. Zwyciężyła w nich partia Odnova, która zdobyła aż 29 z 33 miejsc w parlamencie.^{[26][27]} Kolejne są planowane na listopad 2025 r.^[28]

SYSTEM PRAWNY

System prawny w Mołdawii oparty jest na prawie stanowionym. Podstawę tego systemu stanowi Konstytucja Mołdawii z 1994 r., która w kolejnych latach ulegała pewnym zmianom. Określa ona zasady organizacji władzy państwowej oraz prawa i wolności obywateli. Na straży zgodności prawa z zapisami ww. konstytucji stoi Sąd Konstytucyjny.^[29]

²⁰ Freedom House, Freedom in the World 2022 - Moldova, 24.02.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2068759.html>

²¹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Moldova, 21.07.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

²² Freedom House, Freedom in the World 2022 - Moldova, 24.02.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2068759.html>

²³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Moldova, 21.07.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

²⁴ Reuters, Moldovan parliament votes to hold elections on September 28, 17.04.2025, <https://www.reuters.com/world/europe/moldovan-parliament-votes-hold-elections-september-28-2025-04-17/>

²⁵ Wikipedia, Supreme Council (Transnistria), [https://en.wikipedia.org/wiki/Supreme_Council_\(Transnistria\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Supreme_Council_(Transnistria))

²⁶ Ośrodek Studiów Wschodnich, Naddniestrze w nowej rzeczywistości międzynarodowej, 29.12.2023, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/komentarze-osw/2023-12-29/naddniestrze-w-nowej-rzeczywistosci-miedzynarodowej>

²⁷ Wikipedia, 2020 Transnistrian parliamentary election, https://en.wikipedia.org/wiki/2020_Transnistrian_parliamentary_election

²⁸ Wikipedia, 2025 Transnistrian parliamentary election, https://en.wikipedia.org/wiki/2025_Transnistrian_parliamentary_election

²⁹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Moldova, 21.07.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

KARA ŚMIERCI

Według ostatniego raportu Amnesty International z 2024 r. dot. kary śmierci, prawo Mołdawii nie przewiduje kary śmierci za żadne przestępstwo.^[30]

Tymczasem naddniestrzański kodeks karny, który wszedł w życie w 2002 r. przewiduje karę śmierci.^[31]

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

ANALIZA STATYSTYCZNA.

W wyniku incydentów związanych z bezpieczeństwem w 2023 r. doszło do śmierci 1 osoby, natomiast w 2024 r. nie zginęła żadna osoba.^[32]

ANALIZA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Siły Zbrojne Republiki Mołdawii (rum. **Forțele Armate Ale Republicii Moldova**), w skład których wchodzi: **Armia Narodowa**, w tym: Siły Lądowe, Siły Powietrzne oraz **Generalny Inspektorat Karabinierów** liczą około 6 500 żołnierzy w służbie czynnej oraz około 2 000 karabinierów (2023).^[33]

Armia Mołdawii odpowiada za obronę kraju przed agresją zewnętrzną, tłumienie nielegalnej przemocy zbrojnej na granicy państwowej lub wewnątrz kraju oraz w razie potrzeby wspomaganie innych sił bezpieczeństwa wewnętrznego w utrzymaniu porządku publicznego. Działalność sił bezpieczeństwa Mołdawii skupia się głównie na aktywności związanej z działaniami sił separatystycznych Naddniestrza i ich rosyjskich sojuszników.^[34]

Naddniestrze. Rosja posiada swoje oddziały stacjonujące w Naddniestrzu, które pełnią rolę wojsk „rozjemczych”.^[35] W związku z trwającym konfliktem zbrojnym na Ukrainie ryzyko eskalacji konfliktu w Naddniestrzu jest obecnie znacznie wyższe niż dotychczas, pomimo że Mołdawia nie uczestniczy w tym konflikcie,^[36] a niekiedy dochodzi do prowokacji na przykład 17 marca 2024 r. wojskowa baza w Tyraspolu

³⁰ Amnesty International, *Death Sentences and Executions 2024*, 08.04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>

³¹ Parliamentary Assembly, *Position of the Parliamentary Assembly as regards the Council of Europe member and observer states which have not abolished the death penalty*, 21.04.2006, <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/X2H-Xref-ViewHTML.asp?FileID=11376&lang=EN>

³² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project, filtry: Moldova, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³³ CIA (Central Intelligence Agency), *The World Factbook. Moldova*, 21.07.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

³⁴ CIA (Central Intelligence Agency), *The World Factbook. Moldova*, 21.07.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

³⁵ CIA (Central Intelligence Agency), *The World Factbook. Moldova*, 21.07.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

³⁶ BBC, *How many refugees have fled Ukraine and where are they going?*, 14.03.2022, <https://www.bbc.com/news/world-60555472>

została zaatakowana za pomocą dronów, które zniszczyły zaparkowany tam helikopter. Nikt nie przyznał się do przeprowadzenia ataku.^[37]

Zagrożenie związane z wojną w Ukrainie. Mołdawia graniczy z Ukrainą, w której aktualnie trwają działania wojenne, przez co rosyjskie pociski albo ich szczątki spadały na jej terytorium. W wrześniu 2023 r. fragment rakiety zauważyli mieszkańcy wsi Hirbovat w południowo-wschodniej części kraju. MSW Mołdawii powiadomiło, że zabezpieczyło teren. Na miejsce w tym celu wysłano policjantów, a także funkcjonariuszy straży granicznej i pracowników inspektoratu ds. sytuacji nadzwyczajnych. Mołdawscy pirotechnicy przeprowadzili kontrolowaną detonację fragmentów pocisku.^[38] Wcześniej, w lutym 2023 r. funkcjonariusze straży granicznej znaleźli fragmenty rakiety, która nie trafiła w zamierzony cel. Podobne incydenty odnotowywano w Mołdawii także pomiędzy końcem października 2022 r. i połową stycznia 2023 r.^{[39][40][41]}

W związku z toczącą się w sąsiedztwie Mołdawii wojną w Ukrainie, zdarzają się wtargnięcia i eksplozje dronów na terytorium tego kraju.^[42]

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

16 grudnia 2024 r. w Mołdawii został wprowadzony stan wyjątkowy w sektorze energetycznym w związku z nadciągającym kryzysem wynikającym z nieprzedłużenia przez Kijów od 2025 r. kontraktu na tranzyt rosyjskiego gazu, w który zaopatrywane jest separatystyczne Naddniestrze.^[43]

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

ANALIZA ZBIORCZA

Według danych ACLED, w 2023 r. odnotowano 1 ofiarę cywilną. W 2024 i w pierwszej połowie 2025 r. nie odnotowano ofiar.^[44]

³⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project, filtry: Moldova, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁸ TVN24.pl, Fragmenty rakiety znalezione w jeziorze przy granicy z Ukrainą. Mołdawia przeprowadziła kontrolowaną detonację, 29.09.2023, <https://tvn24.pl/swiat/moldawia-kontrolowana-detonacja-pocisku-znalezionego-w-jeziorze-niedaleko-granicy-z-ukraina-to-byla-rakieta-st7366587>

³⁹ Wprost.pl, Rosyjska rakiet spadła na terytorium Mołdawii. Mołdawskie władze wydały oświadczenie, 31.10.2022, <https://www.wprost.pl/wojna-na-ukrainie/10929121/rosyjska-rakieta-spadla-na-terytorium-moldawii-moldawskie-wladze-wydaly-oswiadczenie.html>

⁴⁰ Wiadomości wp.pl, Fragmenty rosyjskiego pocisku w Mołdawii. Tuż przy granicy z Ukrainą, 16.02.2023, <https://wiadomosci.wp.pl/fragmenty-rosyjskiego-pocisku-w-moldawii-tuz-przy-granicy-z-ukraina-6867182901881472a>

⁴¹ DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade), Smart Traveller, Moldova, 17.12.2024, <https://www.smartraveller.gov.au/destinations/europe/moldova>

⁴² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project, filtry: Moldova, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴³ Ośrodek Studiów Wschodnich, Mołdawia: widmo kryzysu energetycznego i jego konsekwencje polityczne, 13.12.2024, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-12-13/moldawia-widmo-kryzysu-energetycznego-i-jego-konsekwencje-polityczne>

⁴⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project, filtry: Moldova, Civilians, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

W okresie od początku 2023 r. do połowy 2025 r. na terenie Mołdawii nie odnotowano działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.^[45]

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

W okresie od początku 2023 r. do połowy 2025 r. na terenie Mołdawii nie odnotowano działań partyzanckich, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.^[46]

DZIAŁANIA ODWETOWE

W okresie od początku 2023 r. do połowy 2025 r. na terenie Mołdawii nie odnotowano działań odwetowych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.^[47]

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

W Mołdawii nie toczy się aktualnie konflikt zbrojny.

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

W Mołdawii zagrożenie zamachami terrorystycznymi jest małe. Od początku 2023 r. nie odnotowano tego typu działalności.^[48]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

W ciągu ostatnich lat pojawiały się doniesienia o zaginięciach zwykłych obywateli Mołdawii i mieszkańców Naddniestrza w regionie naddniestrzańskim, najczęściej – w rejonach tuż przy granicy administracyjnej.^{[49] [50]}

⁴⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project, filtry: Moldova, Civilians, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁶ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project, filtry: Moldova, Civilians, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project, filtry: Moldova, Civilians, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁸ DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade), Smart Traveller, Moldova, 17.12.2024, <https://www.smartraveller.gov.au/destinations/europe/moldova>

⁴⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project, filtry: Moldova, Civilians, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁰ USDOS (US Department of State), 2021 Country Report on Human Rights Practices: Moldova, 12.04.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2071144.html>

Natomiast w dniu 17 lipca 2023 r. niezidentyfikowane osoby zamordowały lidera komunistów w Naddniestrzu w jego domu w Sucleia (Slobozia).^[51]

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

W Mołdawii zdarzają się gwałtowne demonstracje oraz protesty, którym towarzyszy interwencja służb bezpieczeństwa. Od początku 2023 r. do połowy 2025 r. nie odnotowano jednak ofiar śmiertelnych takich zdarzeń.^[52]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

W Mołdawii występuje rozwinięta sieć przestępczości zorganizowanej, czego przyczyną jest tranzytowe położenie kraju oraz sąsiedztwo separatystycznego Naddniestrza, które jest katalizatorem tego zjawiska w regionie. Mołdawskie grupy przestępcze zajmują się głównie przemytem narkotyków, broni i handlem ludźmi do Europy Zachodniej oraz „praniem brudnych pieniędzy”.^[53]

Podmioty powiązane z państwem są zaangażowane w przestępczość zorganizowaną poprzez korupcję, „pranie pieniędzy” i oszustwa. Prominentne osobistości polityczne uczestniczą w międzynarodowym handlu narkotykami i próbach wpływania na proces demokratyczny. Odnotowano wiele przypadków współpracy między rosyjskimi mafiami a mołdawskimi politykami.^[54]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Prawo przewiduje wolność przemieszczania się wewnątrz Mołdawii, możliwość podróży zagranicznych, emigracji i repatriacji. Rząd ogólnie respektuje te prawa w praktyce. Wyjątek stanowią podróże z i do Naddniestrza. Mołdawię i Naddniestrze rozdziela nieformalna granica. W trakcie jej przekroczenia należy okazać dokumenty.^{[55][56]}

⁵¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project, filtry: Moldova, Civilians, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project, filtry: Moldova, Civilians, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵³ DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade), Moldova, 17.12.2024, <https://www.smartraveller.gov.au/destinations/europe/moldova>

⁵⁴ Global Organized Crime Index, Moldova, <https://ocindex.net/country/moldova>

⁵⁵ Freedom House, Freedom in the World 2024 - Moldova, 2024, <https://freedomhouse.org/country/moldova/freedom-world/2024>

⁵⁶ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Moldova, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/moldova/>

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

W Mołdawii nie ma formalnych ograniczeń dotyczących prawa do zmiany miejsca zamieszkania, zatrudnienia lub edukacji itp.^[57]

Według powszechnie dostępnych źródeł informacji, w Mołdawii przeważa przepływ wiejsko-miejski ludności, zwłaszcza w kierunku największych miast kraju (Kiszyniów, Balti) przyczyniając się do stałego spadku liczebności populacji zamieszkującej na obszarach wiejskich.^[58]

W tzw. Republice Naddniestrzańskiej obowiązuje odrębne ustawodawstwo, w tym przepisy meldunkowe.^[59]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

Brak jest informacji na temat przymusowych przesiedleń na terenie Mołdawii, do których dochodziłoby w chwili obecnej.

UCHODźCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

Uchodźcy: W ogólnodostępnych źródłach informacji brak jest danych na temat aktualnych skupisk uchodźców z Mołdawii, którzy przebywaliby w krajach ościennych.

Migranci: Z otwartych źródeł informacji wynika, że trudna sytuacja ekonomiczna, niski poziom życia, brak pracy, itp. przyczyniają się do wyjazdu obywateli Mołdawii poza granice kraju. Szacuje się, że 1,2-2 mln obywateli Mołdawii (ok. 45% ogólnej liczby społeczeństwa) pracuje za granicą, w zdecydowanej większości nielegalnie. Tylko 80 tys. Mołdawian pracuje legalnie w takich krajach jak: Rosja, Włochy, Ukraina, Rumunia, Portugalia, Hiszpania, Grecja, Turcja i Izrael.^[60]

PODSUMOWANIE

Mołdawia jest republiką parlamentarną. W kraju tym nie jest stosowana kara śmierci.

Na terenie Mołdawii nie odnotowano żadnych działań wojskowych. Niemniej jednak Mołdawia nie posiada kontroli nad terenami, leżącymi między jej wschodnią granicą z Ukrainą a lewym brzegiem rzeki Dniestr, w regionie Naddniestrza, które ma nieuregulowany status prawnomiędzynarodowy. W Mołdawii nie występuje powszechne zagrożenie życia dla cywilów.

⁵⁷ Freedom House, Freedom in the World 2024 - Moldova, 2024, <https://freedomhouse.org/country/moldova/freedom-world/2024>

⁵⁸ Social Impact of Emigration and Rural-Urban Migration in Central and Eastern Europe. Moldova, 2012, <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=8849&langId=en>

⁵⁹ MSZ (Ministerstwo Spraw Zagranicznych), Polska w Republice Mołdawii, <https://www.gov.pl/web/republikamoldawii/informacje-dla-podrozujacych>

⁶⁰ Biroul National de Statistică, Population and demographic processes, w: National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova, <https://statistica.gov.md/category.php?l=en&idc=103>

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA:

1. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project, filtry: Moldova, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>
2. Amnesty International, Death Sentences and Executions 2024, 08.04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>
3. BBC, How many refugees have fled Ukraine and where are they going?, 14.03.2022, <https://www.bbc.com/news/world-60555472>
4. BBC, Transnistria profile, 24.10.2024, <https://www.bbc.com/news/world-europe-18284837>
5. Biroul National de Statistică, Population and demographic processes, w: National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova, <https://statistica.gov.md/category.php?l=en&idc=103>
6. Biroul National de Statistică, Territorial statistics, National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova, http://statistica.gov.md/public/files/publicatii_electronice/Statistica_teritoriala/Statistica_teritoriala_2019.pdf
7. Business Insider, Dokąd zmierza Mołdawia? Ambasador RP: to będzie bardzo ciekawy czas, 11.11.2024, <https://businessinsider.com.pl/wiadomosci/dokad-zmierza-moldawia-to-bedzie-bardzo-ciekawy-czas/82ynkjf>
8. CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Moldova, 21.07.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>
9. CoE-PACE (Council of Europe - Parliamentary Assembly), Observation of the presidential election (20 October and 3 November 2024) and constitutional referendum (20 October 2024) in the Republic of Moldova [Doc. 16074], 22.11.2024, <https://pace.coe.int/pdf/db048df33b1f7e4b4797113ef345473ad5d584a708c86297359a06447fdd501a?title=Doc.%2016074.pdf>
10. DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade), Smart Traveller, Moldova, 17.12.2024, <https://www.smartraveller.gov.au/destinations/europe/moldova>
11. Freedom House, Freedom in the World 2022 - Moldova, 24.02.2022, <https://www.eoi.net/en/document/2068759.html>
12. Freedom House, Freedom in the World 2024 - Moldova, 2024, <https://freedomhouse.org/country/moldova/freedom-world/2024>
13. Global Organized Crime Index, Moldova, <https://ocindex.net/country/moldova>
14. Moldova.md., Administrative-territorial organization of Moldova, Moldova.md. Republic Of Moldova Official Website, <https://moldova.md/en/content/administrative-territorial-organization-moldova>

15. MSZ (Ministerstwo Spraw Zagranicznych), Polska w Republice Mołdawii, <https://www.gov.pl/web/republikamoldawii/informacje-dla-podrozujacych>
16. Ośrodek Studiów Wschodnich, Mołdawia: widmo kryzysu energetycznego i jego konsekwencje polityczne, 13.12.2024, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-12-13/moldawia-widmo-kryzysu-energetycznego-i-jego-konsekwencje-polityczne>
17. Ośrodek Studiów Wschodnich, Naddniestrze w nowej rzeczywistości międzynarodowej, 29.12.2023, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/komentarze-osw/2023-12-29/naddniestrze-w-nowej-rzeczywistosci-miedzynarodowej>
18. Ośrodek Studiów Wschodnich, Wybory prezydenckie i referendum w Mołdawii: żółta kartka dla obozu prozachodniego, 21.10.2024, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-10-21/wybory-prezydenckie-i-referendum-w-moldawii-zolta-kartka-dla-obozu>
19. Parliamentary Assembly, Position of the Parliamentary Assembly as regards the Council of Europe member and observer states which have not abolished the death penalty, 21.04.2006, <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/X2H-Xref-ViewHTML.asp?FileID=11376&lang=EN>
20. Reuters, Moldovan parliament votes to hold elections on September 28, 17.04.2025, <https://www.reuters.com/world/europe/moldovan-parliament-votes-hold-elections-september-28-2025-04-17/>
21. Social Impact of Emigration and Rural-Urban Migration in Central and Eastern Europe. Moldova, 2012, <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=8849&langId=en>
22. TVN24.pl, Fragmenty rakiety znalezione w jeziorze przy granicy z Ukrainą. Mołdawia przeprowadziła kontrolowaną detonację, 29.09.2023, <https://tvn24.pl/swiat/moldawia-kontrolowana-detonacja-pocisku-znalezonego-w-jeziorze-niedaleko-granicy-z-ukraina-to-byla-rakieta-st7366587>
23. USDOS (US Department of State), 2021 Country Report on Human Rights Practices: Moldova, 12.04.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2071144.html>
24. USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Moldova, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/moldova/>
25. VOA (Voice of America), Premier of separatist Moldova region says gas cutoff shattered foreign trade, 13.01.2025, <https://www.voanews.com/a/premier-of-separatist-moldova-region-says-gas-cutoff-shattered-foreign-trade-/7935845.html>
26. Wiadomości wp.pl, Fragmenty rosyjskiego pocisku w Mołdawii. Tuż przy granicy z Ukrainą, 16.02.2023, <https://wiadomosci.wp.pl/fragmenty-rosyjskiego-pocisku-w-moldawii-tuz-przy-granicy-z-ukraina-6867182901881472a>
27. Wikipedia, 2020 Transnistrian parliamentary election, https://en.wikipedia.org/wiki/2020_Transnistrian_parliamentary_election
28. Wikipedia, 2025 Transnistrian parliamentary election, https://en.wikipedia.org/wiki/2025_Transnistrian_parliamentary_election

29. Wikipedia, Administrative divisions of Moldova, 14.10.2014, CC BY-SA 4.0, https://en.wikipedia.org/wiki/Administrative_divisions_of_Moldova
30. Wikipedia, Naddniestrze, <https://pl.wikipedia.org/wiki/Naddniestrze>
31. Wikipedia, Supreme Council (Transnistria), [https://en.wikipedia.org/wiki/Supreme_Council_\(Transnistria\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Supreme_Council_(Transnistria))
32. Wprost.pl, Rosyjska rakiet spadła na terytorium Mołdawii. Mołdawskie władze wydały oświadczenie, 31.10.2022, <https://www.wprost.pl/wojna-na-ukrainie/10929121/rosyjska-rakieta-spadla-na-terytorium-moldawii-moldawskie-wladze-wydaly-oswiadczenie.html>